

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 13Csp/55/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5123235700
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Svediaková
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2024:5123235700.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina, v konaní pred sudkyňou JUDr. Beátou Svediakovou, v právnej veci žalobcu: Dopravný podnik mesta Žiliny s.r.o., so sídlom Kvačalova 2, Žilina, IČO: 36 007 099, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXXX/X, D., o zaplatenie 66,- eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 68,15 eur, všetko v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobcovi proti žalovanému priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobou, doručenu súdu dňa 28.09.2023, sa žalobca domáhal vydania súdneho rozhodnutia, ktorým by žalovanému bola uložená povinnosť zaplatiť mu sumu 66,- eur, spolu s nákladmi spojenými s uplatnením pohľadávky v sume 2,15 eur a nahradiť mu trovy konania. Žalobu žalobca skutkovo odôvodnil tým, že medzi ním, ako poskytovateľom služby mestskej hromadnej dopravy na území mesta D., E. žalovaným vznikla použitím žalobcovho dopravného prostriedku žalovaným konkludentne zmluva o preprave osôb, ktorej súčasťou boli, okrem iného, Prepravný poriadok mestskej hromadnej dopravy v D., účinný od 10.07.2022 a Tarifa mestskej hromadnej dopravy v D., účinná od 10.07.2022. Žalovaný dňa 05.10.2022 porušil zmluvné podmienky, keď na linke č. XX v čase 11:01 hod. cestoval s neplatným cestovným lístkom, resp. bez cestovného lístka, teda sa nepreukázal oprávnenej osobe žalobcu platným cestovným dokladom, v súlade s prepravným poriadkom a tarifou. Dňa 21.11.2022 mu bola doručovaná predžalobná výzva s poštovným v hodnote 2,15 eur. Napriek tomu, že žalovaný bol o svojej povinnosti zaplatiť základné cestovné a sankčnú úhradu riadne poučený a žalobca ho na úhradu označeného dlhu písomne vyzval, predžalobnou výzvou zo dňa 21.11.2022 v hodnote 2,15 eur, zostal žalovaný nečinný a svoj dlh neuhradil a nie je predpoklad, že by svoj dlh dobrovoľne splnil.

2. Súd dňa 16.11.2023 vo veci vydal platobný rozkaz, sp. zn. 13Csp/55/2023-40, ktorým v plnom rozsahu vyhovel žalobe žalobcu. Nakoľko sa žalovanému nepodarilo doručiť platobný rozkaz zákonom predpísaným spôsobom, súd ho zrušil v celom rozsahu uznesením, sp. zn. 13Csp/55/2023-47 zo dňa 25.04.2024.

3. Žalovaný sa k žalobe, ktorá mu bola doručená postupom podľa § 116 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, v znení neskorších predpisov (ďalej len „C.s.p.“), v súdom určenej lehote písomne nevyjadril a zostal procesne nečinný.

4. Vzhľadom na to, že v danej veci išlo o drobný spor, súd v zmysle § 177 ods. 2 písm. a) C.s.p. a § 219 ods. 1 a 3 C.s.p., vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania a verejne vyhlásil tento rozsudok dňa 09.07.2024, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli súdu a webovej stránke súdu dňa 13.06.2024.

5. Súd tak na základe žalobcom produkovaných dôkazov dospel k nasledovným skutkovým zisteniam, pričom vec posúdil podľa nižšie uvedených ustanovení právnych predpisov a dospel k nasledovným záverom.

6. Podľa čl. IV. ods. 8 Prepravného poriadku Mestskej hromadnej dopravy v D. cestujúci musí mať pri sebe platný cestovný lístok po celý čas prepravy, ako aj v okamihu výstupu z vozidla a na vyzvanie sa ním preukázať revízorovi.

7. Podľa čl. VIII. ods. 5 Prepravného poriadku Mestskej hromadnej dopravy v D. cestujúci, ktorý sa na vyzvanie oprávnenej osoby podľa ods. 3 tohto článku nemôže preukázať platným cestovným lístkom, dovozným cestovným lístkom, nepreukáže nárok na zľavnené cestovné alebo bezplatnú prepravu, je povinný zaplatiť dopravcovi základné cestovné a sankčnú úhradu vo výške do stonásobku základného cestovného, a to v zmysle ods. 5 písm. c) tohto článku vo výške 66,- eur po tridsiatich kalendárnych dňoch od zistenia porušenia prepravo – tarifných predpisov revízorom, pokiaľ dopravca bude nútený odstúpiť vymáhanie sankčnej úhrady + cestovného prostredníctvom zmluvnej advokátskej alebo právnickej kancelárie. K uvedenej sankčnej úhrade a cestovnému sa pripočítavajú aj náklady spojené s vymáhaním.

8. Podľa toho času platnej Tarify Mestskej hromadnej dopravy v D. predstavovalo základné cestovné bez príplatkov a zliav sumu 1,- euro.

9. Vyššie uvedené mal súd preukázané z Prepravného poriadku Mestskej hromadnej dopravy v D. a Tarify Mestskej hromadnej dopravy v D., ktoré sú súdu známe z jeho rozhodovacej činnosti (§ 186 ods. 1 C.s.p.).

10. Z pripojeného hlásenia o porušení tarifných a prepravných podmienok, vystaveného žalobcom dňa 05.10.2022, bolo zistené, že žalovaný dňa 05.10.2022 o 11:01 hod. na linke č. XX, č. voza 64, cestoval bez cestovného lístka, pričom cestovné predstavovalo sumu 1,- euro.

11. Podľa § 760 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“), zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas.

12. Práva a povinnosti obidvoch účastníkov tohto zmluvného vzťahu v čase jeho uzavretia (t. j. v čase vykonania prepravy) bližšie upravuje zákon č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave (ďalej len „zákon“).

13. Podľa § 4 ods. 1 zákona, prepravný poriadok obsahuje prepravné podmienky dopravcu potrebné na uzavretie prepravnej zmluvy, najmä a) druh prevádzkovej cestnej dopravy a rozsah poskytovaných dopravných služieb, b) spôsob uzavretia a platnosť zmluvy o preprave osôb alebo zmluvy o preprave tovaru, c) práva a povinnosti dopravcu, najmä rozsah zodpovednosti za spôsobenú škodu na zdraví cestujúcich a zvierat a na tovare, batožine alebo iných veciach a rozsah z toho vyplývajúcich nárokov cestujúcich, odosielateľov a príjemcov vecí na náhradu škody alebo na zľavu z ceny prepravy.

14. Podľa § 4 ods. 2 písm. i), k), l) zákona, prepravný poriadok v osobnej doprave a v taxislužbe okrem prepravných podmienok podľa odseku 1 obsahuje pravidlá platnosti cestovných lístkov a miesteniek a spôsob preukazovania zaplateného cestovného pri kontrole a možnosti náhrady za stratu cestovného lístka v pravidelnej doprave, postup pri kontrole cestovných lístkov v pravidelnej doprave, práva a povinnosti zamestnancov dopravcu oprávnených kontrolovať cestovné lístky (ďalej len „revízor“) a spôsob sankcionovania cestujúcich bez platného cestovného lístka a vymáhania cestovného, tarifu.

15. Podľa § 16 ods. 1 zákona, potvrdením o uzatvorení zmluvy o preprave osôb a o zaplatení cestovného je cestovný lístok v papierovej podobe alebo v elektronickej podobe. Cestovný lístok v papierovej podobe obsahuje obchodné meno dopravcu, jeho identifikačné číslo a daňové identifikačné číslo, druh cestovného lístka, čas jeho platnosti, prevádzkový rozsah a sumu zaplateného cestovného. Ďalšie údaje, ako aj tvar cestovného lístka a spôsob jeho vydávania podrobnejšie určí prepravný poriadok po zohľadnení predpisov o účtovníctve a o dani z pridanej hodnoty.

16. Podľa § 16 ods. 4 zákona, cestujúci je povinný a) mať platný cestovný lístok pri nastupovaní do autobusu, ak ho vydala výdajňa cestovných lístkov mimo autobusu alebo ak ide o cestovný lístok vo

forme aktivovaného elektronického média, b) kúpiť si cestovný lístok bezprostredne po nastúpení do autobusu, ak cestovný lístok vydáva vodič alebo iný člen osádky autobusu, c) označiť si cestovný lístok v označovacom zariadení autobusu bezprostredne po nastúpení do autobusu, ak ide o cestovný lístok, ktorého platnosť sa začína až jeho označením.

17. Podľa § 16 ods. 5 zákona, cestujúci je povinný mať cestovný lístok pri sebe po celý čas prepravy a bezprostredne pri vystupovaní z autobusu a na výzvu sa ním preukázať osádke autobusu, revízorovi alebo osobe poverenej výkonom odborného dozoru.

18. Podľa § 12 ods. 2, písm. b) zákona, vodič, iný člen osádky autobusu a revízor sú oprávnení uložiť cestujúcemu, ktorý sa nepreukáže platným cestovným lístkom, povinnosť zaplatiť cestovné a sankčnú úhradu, alebo preukázať svoju totožnosť a poskytnúť údaje potrebné na vymáhanie cestovného a sankčnej úhrady podľa § 14 ods. 2.

19. Podľa § 14 ods. 2 zákona, ak sa pri kontrole cestovných lístkov v autobuse alebo bezprostredne po vystúpení z neho na zastávke cestujúci nepreukáže vodičovi, inému členovi osádky autobusu alebo revízorovi na jeho výzvu platným cestovným lístkom, je povinný na mieste zaplatiť cestovné a sankčnú úhradu podľa tarify; inak je povinný poskytnúť identifikačné údaje na vymáhanie cestovného a sankčnej úhrady v rozsahu meno a priezvisko, dátum narodenia, adresa trvalého pobytu, číslo občianskeho preukazu alebo iného dokladu totožnosti. Ak ide o maloletého, zisťujú sa identifikačné údaje aj o jeho zákonomnom zástupcovi.

20. Podľa § 17 ods. 2 zákona, sankčnú úhradu pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom určí dopravca najviac do stonásobku základného cestovného bez príplatkov.

21. Podľa § 121 ods. 3 OZ, príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

22. V zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení je základnou povinnosťou cestujúceho zaplatiť cestovné a dodržiavať podmienky, za ktorých sa preprava poskytuje. Pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom na výzvu revízora je cestujúci povinný zaplatiť okrem cestovného aj sankčnú úhradu podľa tarify.

23. V rámci vykonaného dokazovania mal súd nesporne preukázané, že žalovaný dňa 05.10.2022 na linke MHD č. XX cestoval bez cestovného lístka, čo bolo zistené pri jeho kontrole počas cestovania revízorom žalobcu. S poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia vznikla teda žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi cestovné v sume 1,- euro, sankčnú úhradu v sume 65,- eur, ako aj náklady spojené s uplatnením pohľadávky v podobe žalobcom uhradeného poštovného za odoslanie písomnej predžalobnej výzvy zo dňa 21.11.2022 v sume 2,15 eur. Keďže žalovaný žalobcovi túto pohľadávku v celkovej výške 68,15 eur doposiaľ neuhradil, súd žalovaného zaviazal na zaplatenie tejto sumy žalobcovi.

24. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

25. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

26. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol s poukazom na § 255 ods. 1 C.s.p.. Žalobca bol vo veci v plnom rozsahu úspešný, keďže súd jeho žalobe v plnom rozsahu vyhovel, a preto mu súd priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % účelne vynaložených trov konania proti neúspešnej strane, t. j. žalovanému. O výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, a to v súlade s § 262 ods. 2 C.s.p..

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Žilina.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t. j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 366 C.s.p. prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.